

การจัดทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีของผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองนครราชสีมา
Accounting and accounting knowledge of SME's Enterprise in Muang
Nakhon Ratchasima Province.

ณณิชากร กล้องแก้ว¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 400 คน ในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test (ANOVA และ MANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาความรู้ทางด้านบัญชีมากที่สุด คือ การจัดทำบัญชีช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายลงได้ ถัดมาได้แก่ การจัดทำบัญชีสามารถลดความผิดพลาดในการบริหารธุรกิจผู้บริหารมีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรฐานการบัญชีสามารถช่วยให้การจัดทำบัญชีถูกต้อง น่าเชื่อถือ การนำมาตรฐานการบัญชีมาจัดทำจะทำให้บัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน ระดับปานกลางคือ ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมบัญชีมาใช้ในการทำงาน การได้รับการฝึกอบรมบัญชีอย่างเท่าเทียมกันระหว่างเพื่อร่วมงาน ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานมีความรู้ความสามารถ เพื่อนร่วมงานยินดีให้ข้อมูลเพื่อให้ประโยชน์ในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาไม่มีอคติและให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่า ๆ กัน จากการวิเคราะห์การสอบถามกลุ่มตัวอย่างก็คือความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก องค์กรธุรกิจจึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชี การพัฒนาความรู้ทางด้านบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ส่งเสริมให้พนักงานและผู้บริหารมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนร่วมงาน และมีการเพิ่มทักษะ ประสบการณ์ในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีให้มากยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรธุรกิจ

คำสำคัญ : การจัดทำบัญชี, ข้อมูลทางการบัญชี, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

The purpose of this research to study the understanding of Accounting and accounting knowledge of SME's Enterprise in Muang Nakhon Ratchasima Province. The data collected in this study are from SME managers in Muang Nakhon Ratchasima Province. Test of statistical tools for data analysis. The results show that the managers of small and medium-sized enterprises the most important factor that affects the development of accounting knowledge is accounting management.

¹ อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนครราชสีมา

The 7th National Conference
Nakhonratthasima College

วันเสาร์ที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2563

Reducing costs or reducing costs, such as accounting, can reduce errors in business management. Accounting of small and medium-sized enterprises Accounting standards can help to establish a reliable and accurate accounting standards. Commander with medium level knowledge and ability. From accounting knowledge can be applied to work. Accounting training among colleagues. The superior listens to the opinions and suggestions of the subordinate. Colleagues with knowledge and ability Colleagues are willing to provide useful information. The results show that most of the superiors have no prejudice and attach importance to their subordinates. The development of accounting knowledge is at a high level. The enterprise organization shall provide accounting training. The development of accounting standards knowledge Promote the knowledge transfer of employees and managers and improve their knowledge and skills experience. enterprise accounting.

Keywords: accountancy, accounting knowledge, SME's Enterprise

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การประกอบธุรกิจในปัจจุบันที่มีอยู่มากมายตามขนาดพื้นที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise: SMEs) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ โดยมีจำนวนถึงประมาณร้อยละ 99 ของธุรกิจทั้งหมด วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานรากการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นกลไกหลักในการฟื้นฟู เสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม, 2553ก: ออนไลน์) ประกอบกับรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนนโยบายในการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ จากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจไปสู่กลุ่มคนต่างๆ ทำให้เกิดการจ้างงาน จำนวนมหาศาลที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ และประชาชนมีรายได้ ช่วยการกระจายความเจริญและ พัฒนาด้านต่างๆ ออกสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ลดปัญหาการกระจุกตัวของธุรกิจตามเมืองใหญ่ ซึ่ง เป็นตัวช่วยให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น เป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นฐานไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาถือว่าเป็นจังหวัดที่มีการประกอบธุรกิจสูงและเป็นจังหวัดประตูสู่ภาคอีสานเป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ในทุกๆ ด้านทั้งมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุน มีฐานเศรษฐกิจที่สำคัญคือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การขนส่ง การขายปลีก สินค้าพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม, 2558: ออนไลน์: 12)

ถึงแม้ว่าข้อมูลทางการบัญชีจะมีความสำคัญต่อการบริหารของธุรกิจ แต่ปัญหาหลักๆ ของผู้ประกอบการ SME คือการไม่มีความรู้และไม่เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลทางการบัญชี เพราะต้องการจะประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำบัญชี และข้อมูลทางการบัญชี (ไกรวิทย์ เศรษฐวานิช, 2548; ปราโมทย์ วิทยาลัย, 2548 อ้างถึงใน นฤนาถ ศรภักย์ วานิช และอมรา โกไศยกานนท์, 2552: 2) ซึ่งการขาดการจัดทำระบบบัญชีที่ดีทำให้สถาบันการเงินต่างๆ ขาดความเชื่อถือและมีความเสี่ยงในการปล่อยหรืออนุมัติสินเชื่อ ตลอดจนไม่มีข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนควบคุม และตัดสินใจ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้เกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ของผู้ประกอบการให้มีศักยภาพสูงขึ้นและอยู่รอดในการประกอบธุรกิจต่อไป

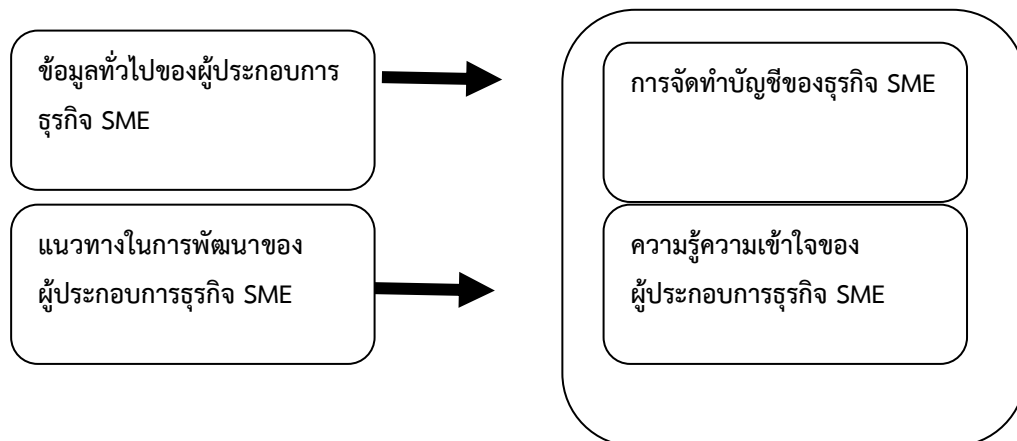
เสรี พงศ์พิศ (2546) ได้กล่าวเนื่องจากวิสาหกิจชุมชนเป็นการนำเอาแนวทางในการปฏิบัติมาจากพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตให้อยู่อย่างยั่งยืน ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ จึงมีพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ให้ได้รับการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการพัฒนาความสามารถในการจัดการ และพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยธุรกิจที่สูงขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการจัดการทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยคาดหวังว่าข้อค้นพบจากการทำวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงไปประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาการทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ให้มีความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแลการเงินและธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงแหล่งชุมชนสร้างผลตอบแทนที่มั่นคงให้แก่สมาชิกในกลุ่ม และเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่วิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดการทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับข้อมูลการบัญชี

แนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครราชสีมาที่มีขนาดของธุรกิจ ประเภทธุรกิจ รูปแบบการดำเนินธุรกิจ การลงทุน จำนวนบุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ รายได้เฉลี่ยของกิจการแตกต่างกัน มีการวางแผนกำไรและควบคุมแตกต่างกัน

2. ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีขนาดของธุรกิจ ประเภทธุรกิจ รูปแบบการดำเนินธุรกิจ การลงทุน จำนวนบุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ รายได้เฉลี่ยของกิจการแตกต่างกันมีการตัดสินใจแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F - test (ANOVA และ MANOVA)
2. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 2,369 คน (สถาบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดนครราชสีมา. 2562 : เว็บไซต์)
3. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน
4. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2562 – 15 ธันวาคม 2562

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองนครราชสีมา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ระยะเวลาของการดำเนินกิจการอยู่ระหว่าง 2-5 ปี จำนวนพนักงานอยู่ระหว่าง ไม่เกิน 15 คน มูลค่าสินทรัพย์ของกิจการไม่รวมที่ดิน อาคาร อยู่ในระดับไม่เกิน 1 ล้านบาท การจัดทำบัญชีส่วนใหญ่ของกิจการจะจัดทำบัญชีเอง และจัดทำบัญชีด้วยมือ ใช้คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้คอมพิวเตอร์แต่ไม่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับ

2. ข้อมูลทางบัญชี

ข้อมูลทางบัญชีที่ได้รับและนำไปใช้ในการบริหาร ส่วนใหญ่จะนำไปใช้กับรายงานการรับและการจ่ายเงินสด

ความเห็นของผู้ประกอบการต่อประโยชน์ของการจัดทำบัญชี ส่วนใหญ่เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจของธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี ส่วนใหญ่เพื่อทราบผลการดำเนินงานของกิจการ

ทางด้านความสามารถในการจัดทำบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ธุรกิจมีความสามารถในการจัดทำบัญชีปานกลาง ถัดมาได้แก่ธุรกิจไม่มีความสามารถในการจัดทำบัญชี ความสามารถในการจัดทำบัญชีในระดับดีและความสามารถในการจัดทำบัญชีในระดับพอใช้ตามลำดับ

ธุรกิจเคยได้ยินหรือรู้จักมาตรฐานการบัญชีหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้ยินหรือรู้จักมาตรฐานการบัญชี

ทางด้านการรับรู้มาตรฐานการบัญชีจากแหล่งข้อมูลใด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้มาตรฐานการบัญชีจากหน่วยงานหรือสำนักงานอื่น ๆ ถัดมาได้แก่ ทางอินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ นิตยสารหรือวารสาร หนังสือพิมพ์ และอื่น ๆ เช่น จากการศึกษา วิทยุ สำนักงานบัญชี เป็นต้น

3. ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี

องค์กรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีต่อไปนี้

- 1.การจัดทำบัญชี ช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายลงได้
- 2.การจัดทำบัญชีของธุรกิจ สามารถลดความผิดพลาดในการบริหารธุรกิจ
- 3.ผู้บริหารมีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องของการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- 4.มาตรฐานการบัญชี สามารถช่วยให้การจัดทำบัญชีของท่าน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ
- 5.การนำมาตรฐานการบัญชีมาจัดทำบัญชีจะทำให้การบัญชีมีความถูกต้องครบถ้วน
- 6.การจัดทำบัญชีของธุรกิจ ช่วยในการเจริญเติบโตของธุรกิจให้มากขึ้น
- 7.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อแผนกบัญชี
- 8.ผู้บริหารมีความรู้ด้านการจัดทำบัญชี
- 9.ธุรกิจของท่าน มีความพร้อมด้านการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี
- 10.ธุรกิจของท่านมีความสามารถที่จะจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามระบบบัญชี
- 11.ธุรกิจของท่าน มีความเหมาะสมที่จะจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี
- 12.บุคลากรของท่านสามารถที่จะเรียนรู้การจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ได้

และเหตุผลที่องค์กรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี

ในระดับปานกลางคือ บุคลากรมีความรู้ในการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.การจัดทำบัญชีและข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำบัญชี ควรส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กรธุรกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อมค้นคว้าหาความรู้โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ มีการส่งพนักงานไปฝึกอบรมการจัดทำบัญชีกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความรู้และหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมจากบทความ วารสาร และสิ่งพิมพ์

- 2.องค์กรธุรกิจส่งเสริมให้พนักงานทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มงาน เพื่อให้พนักงานการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ด้านประสบการณ์การทำงาน และมีการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มงาน ตลอดจนส่งเสริมให้พนักงานมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ นอกจากนี้องค์กรควรปรับปรุงระบบการให้ข้อมูลความรู้แก่พนักงาน เช่น การส่งข้อมูลผ่านเว็บไซต์ อีเมลล์ต่างๆ

- 3.สถาบันการศึกษาต่างๆ ควรเข้าไปมีบทบาทในการอบรมให้ความรู้ทางด้านบัญชี รวมทั้งด้านการบริหารจัดการ กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนอกเหนือจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และติดตามการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1.การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการจัดทำบัญชีและข้อมูลทางการบัญชีของวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อมของอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น ดังนั้นการศึกษารั้งต่อไปควรศึกษาทั้งจังหวัดนอกเหนือจากอำเภอเมือง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีต่อไป

- 2.ศึกษาการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางตามประเภทธุรกิจเพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน

เอกสารอ้างอิง

- ชลดา เหมะชุลิน, นฤมล ชินวงศ์และ ยุทธนา จันทร์ชิตู. ปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสาน ในจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม – 30 มิถุนายน 2561.
- อภิญา วิเศษสิงห์. (2556). การจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีชุมชน. (2559). แนวคิดเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของวิสาหกิจชุมชน. กรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- ปิ่นฤดี หนูบุตร. (2558). การทำบัญชีและใช้สารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการจัดการองค์กรสำหรับวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช